

**Міністерство освіти і науки
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою університету
протокол №3 від. 22.10.2019 р.,
уведено в дію наказом ректора
№ 230-р від 23.10.2019 р.

Положення
про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії
у Тернопільському національному педагогічному університеті
імені Володимира Гнатюка

1. Основні засади атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

1.1. Положення «Про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Тернопільському національному педагогічному університеті імені В. Гнатюка» (надалі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами та доповненнями), «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 (надалі – Порядок); наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження форм документів атестаційної справи здобувача ступеня доктора філософії» від 22.04.2019 р. № 533, листа МОН України «Про окремі питання реалізації Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» № 1/9-492 від 03.07.2019 р.

1.2. Положення укладене з метою упорядкування процедури атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (надалі – Здобувачі) та забезпечення своєчасності їхньої атестації у разових спеціалізованих вчених радах ТНПУ імені В. Гнатюка (надалі – Університет). Положенням встановлено вимоги до рівня наукової кваліфікації Здобувачів та принципи утворення разових спеціалізованих вчених рад (надалі – разові СВР) в Університеті.

1.3. Атестація Здобувача – комплекс послідовних експертних дій щодо оцінювання наукового рівня дисертації на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії та наукових публікацій Здобувача, встановлення рівня набуття ним теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації Здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня.

1.4. Ступінь доктора філософії присуджується разовою СВР у результаті успішного виконання Здобувачем відповідної освітньо-наукової програми (надалі – ОНП) та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

1.5. Рішення ради, ухвалене за результатами захисту дисертації на засіданні, проведеному в іноземному закладі вищої освіти (надалі – ЗВО)/ науковій установі, затверджується відповідно до законодавства іноземної держави.

1.6. Рішення ради про присудження ступеня доктора філософії вступає в силу з дати набрання чинності наказу Ректора про видачу диплома доктора філософії (на підставі рішення Вченої ради Університету).

1.7. Університет може утворювати разові СБР за спеціальностями, за якими має ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

1.8. Відповідальність за достовірність інформації, яка подається на Вчену раду Університету щодо атестації Здобувачів, покладається на проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва. У разі подання недостовірної інформації процедура атестації Здобувача призупиняється. Повторне подання документів допускається не швидше, ніж через шість місяців.

1.9. З метою упорядкування процедури атестації Здобувачів в Університеті призначається відповідальна особа за забезпечення діяльності спеціалізованих вчених рад з присудження ступенів доктора філософії: керівник служби ученого секретаря (надалі – відповідальний за атестацію PhD)

2. Вимоги до здобувача ступеня доктора філософії (PhD)

2.1. Здобувач ступеня доктора філософії – це особа, яка навчається у ЗВО (науковій установі) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань та/або спеціальності.

2.2. Здобувач повинен підготувати дисертацію, опублікувати основні наукові результати у наукових публікаціях, набути теоретичні знання, уміння, навички та відповідні компетентності.

2.3. Основні наукові результати дисертації Здобувача повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях, які розкривають основний зміст дисертації. До таких наукових публікацій зараховуються:

- не менше однієї статті у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію Здобувача;

- статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (замість однієї статті може бути зараховано монографію або розділ монографії, опублікованої у співавторстві).

Наукова публікація у виданні, віднесеному до першого – третього квартилів (Q 1 – Q 3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох

публікацій, які зараховуються відповідно до абзацу першого цього пункту.

Наукові публікації зараховуються за темою дисертації з дотриманням таких умов:

- обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків;
- опублікування статей у наукових фахових виданнях, які на дату їх опублікування внесені до переліку наукових фахових видань України, затвердженого в установленому законодавством порядку;
- опублікування статей у наукових періодичних виданнях інших держав з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію Здобувача, за умови повноти викладу матеріалів дисертації, що визначається радою;
- публікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

За темою дисертації не зараховуються наукові публікації, в яких повторюються наукові результати, опубліковані раніше в інших наукових публікаціях, що вже зараховані за темою дисертації.

2.4. Після завершення Здобувачем освітньої складової відповідної ОНП та заслуховування на кафедрі, на якій проходить підготовку Здобувач, результатів виконання наукової складової ОНП науковий керівник/керівники Здобувача готує/готують висновок з оцінкою його роботи у процесі підготовки дисертації, виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану (надалі – висновок наукового керівника/керівників). Рішення засідання кафедри про виконання наукової складової ОНП оформлюють у вигляді витягу з протоколу. Науковий керівник/керівники належно та своєчасно виконує/виконують свої обов'язки.

2.5 Якщо науковий керівник/керівники відмовляється/відмовляються підготувати висновок, Здобувач звертається з письмовою заявою до Вченої ради Університету щодо надання висновку кафедри, на якій здійснювалася підготовка Здобувача. Вчена рада Університету доручає відповідній кафедрі розглянути заяву Здобувача. Така кафедра протягом місяця з дня надходження заяви розглядає подані Здобувачем документи щодо завершення його підготовки та проводить засідання, яке вважається правочинним, якщо в ньому взяли участь не менш як дві третини складу відповідної кафедри. На засіданні кафедри заслуховується наукова доповідь Здобувача й шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх на засіданні науково-

педагогічних (наукових) працівників приймається відповідне рішення. Висновок підписує завідувач кафедри, на якій здійснювалася підготовка Здобувача. Якщо науковий керівник

є завідувачем кафедри, де здійснювалася підготовка Здобувача, висновок кафедри підписує заступник завідувача кафедри.

2.6. Висновок наукового керівника/керівників (або кафедри) видається Здобувачеві (у двох примірниках).

3. Голова разової спеціалізованої вченої ради

3.1. Голова разової СВР – штатний науково-педагогічний (науковий) працівник Університету, який має науковий ступінь доктора наук.

3.2. Вчений, який пропонується до складу ради як голова, повинен мати не менше трьох наукових публікацій, опублікованих за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію Здобувача, з яких не менше однієї публікації у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection. До таких публікацій зараховуються монографії, розділи монографій, статті у періодичних наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН України, або у періодичних наукових виданнях інших держав.

3.3. Один вчений може бути головою разової СВР не більше восьми разів протягом календарного року.

3.4. Головою ради не може бути призначено: 1) наукового керівника Здобувача; 2) Ректора Університету; 3) співавтора наукових публікацій Здобувача; 4) рецензента монографії Здобувача; 5) близьких осіб Здобувача.

4. Вимоги до рецензентів

4.1. Рецензент – особа, яка є штатним працівником Університету та має науковий ступінь і є компетентним вченим з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію Здобувача.

4.2. Вчений, який пропонується до складу ради як рецензент, повинен мати не менше трьох наукових публікацій, опублікованих за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію Здобувача, з яких не менше однієї публікації у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection. До таких публікацій зараховуються монографії, розділи монографій, статті у періодичних наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН України, або у періодичних наукових виданнях інших держав.

4.3. Рецензентом не може бути призначено близьких осіб Здобувача, його наукового керівника та співавтора будь-якої наукової публікації Здобувача.

4.4. Один вчений може бути рецензентом (членом разової СБР) не більше восьми разів протягом календарного року.

5. Вимоги до опонентів

5.1. Опонент – особа, яка не є штатним працівником Університету, та має науковий ступінь і є компетентним вченим з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію Здобувача. Компетентність вченого підтверджується присудженням йому науковим ступенем з відповідної галузі знань (науки) та/або спеціальності або присвоєним йому вченим званням за відповідною кафедрою

(спеціальністю) та/або науковими публікаціями з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію Здобувача.

5.2. Вчений, який пропонується до складу ради як опонент, повинен мати не менше трьох наукових публікацій, опублікованих за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію Здобувача, з яких не менше однієї публікації у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection. До таких публікацій зараховуються монографії, розділи монографій, статті у періодичних наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН України, або у періодичних наукових виданнях інших держав.

5.3. Опонентом не може бути призначено близьких осіб Здобувача, його наукового керівника та співавтора будь-якої наукової публікації Здобувача.

5.4. Один вчений може бути опонентом (членом разової СБР) не більше восьми разів протягом календарного року.

5.5. Опоненти не можуть бути співробітниками одного ЗВО (наукової установи).

5.6. Опонентами можуть бути іноземні вчені з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію Здобувача.

6. Забезпечення діяльності спеціалізованих вчених рад з присудження ступенів доктора філософії

6.1. За координацію діяльності спеціалізованих вчених рад з присудження ступенів доктора філософії відповідає служба вченого секретаря.

6.2. Служба вченого секретаря повинна надавати кваліфіковану допомогу Здобувачам і виконувати такі функції:

- підготовка документів для утворення разової спеціалізованої вченої ради;
- перевірка документів, які Здобувач подає до разової СБР;
- формування та надсилання до МОН України повідомлення про прийняття дисертації до розгляду;
- формування проекту клопотання про внесення змін до складу ради (за необхідності);
- розміщення на офіційному веб-сайті Університету необхідної інформації;
- формування реєстраційної картки присутності членів ради;
- формування бюлетенів для таємного голосування на засіданні разової СБР;
- формування першого та другого примірників атестаційної справи Здобувача.

7. Порядок проведення попередньої експертизи дисертації на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії

7.1. Одним з етапів атестації є попередня експертиза дисертацій Здобувачів, які проходять підготовку в Університеті. За дорученням МОН України Університет може проводити попередню експертизу дисертацій Здобувачів, підготовка яких здійснювалася в інших ЗВО (наукових установах).

7.2. Здобувач має право отримати кваліфіковану допомогу від відповідального за атестацію PhD в усіх питаннях, що пов'язані з проходженням процедури атестації.

7.3. Для проведення попередньої експертизи дисертації Здобувач звертається з письмовою заявою на ім'я голови Вченої ради Університету щодо проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (за формою, поданою у Додатку 1).

7.4. Заява подається відповідальному за атестацію PhD. До заяви додаються:

- Рішення засідання кафедри, на якій проходить підготовку Здобувач, про виконання наукової складової ОНП відповідної спеціальності,

оформлене у вигляді витягу з протоколу (для Здобувачів, які проходять підготовку в Університеті).

- Висновок наукового керівника/керівників (або кафедри) (на висновок обов'язково вказується дата. Для Здобувачів, підготовка яких здійснювалася в інших ЗВО (наукових установах), підпис/підписи наукового керівника/керівників (завідувача кафедри) засвідчує відділ кадрів установи, в якій він є штатним працівником).

- Академічна довідка про виконання відповідної ОНП (за формою, поданою у Додатку 2).

- Відомості про кафедру, на якій здійснюватиметься попередня експертиза дисертації та пропозиції щодо рецензентів.

У фаховому семінарі можуть брати участь фахівці з інших кафедр Університету, інших установ та організацій.

- Згоди передбачуваних рецензентів на участь у роботі разової СБР (за формою, поданою у Додатку 3).

7.5. Вчена рада Університету призначає двох рецензентів, кандидатури яких пропонуються до складу ради, та визначає кафедру, на фаховому семінарі якої проводитиметься попередня експертиза дисертації.

7.6. Учений секретар університету впродовж трьох днів після засідання Вченої ради Університету надає Здобувачеві витяг з протоколу Вченої ради Університету про призначення двох рецензентів, кандидатури яких пропонуються до складу ради, та визначення кафедри, на фаховому семінарі якої проводитиметься попередня експертиза дисертації.

7.7. Здобувач подає завідувачу кафедри, на якій (за рішенням Вченої ради Університету) проводитиметься фаховий семінар:

- Дисертацію, оформлену відповідно до вимог наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, що виконана Здобувачем особисто, містить наукові положення, нові науково-обґрунтовані теоретичні та/або експериментальні результати виконаних Здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчать про особистий внесок Здобувача в науку та характеризується єдністю змісту.

- Висновок наукового керівника/керівників (або кафедри)

- Академічну довідку про виконання відповідної ОНП.

- Витяг Вченої ради Університету з інформацією про призначених рецензентів, кандидатури яких пропонуються до складу разової СБР, та визначену кафедру, на фаховому семінарі якої проводитиметься попередня експертиза дисертації.

- Довідку про результати перевірки на академічний плагіат рукопису дисертації.

7.8. Завідувач визначеної кафедри за участю рецензентів організовує та проводить фаховий семінар для апробації дисертації.

7.9. Рецензенти, розглянувши дисертацію та наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації Здобувача, а також за результатами фахового семінару готують висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Рецензенти забезпечують об'єктивність підготовленого ними висновку. У висновку, зокрема, зазначається інформація про відповідність дисертації вимогам, передбаченим пунктом 10 Порядку, кількість наукових публікацій, повноту опублікування результатів дисертації та особистий внесок Здобувача до всіх наукових праць, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації.

7.10. Попередня експертиза дисертації проводиться протягом двох місяців з дня надходження до Університету письмової заяви Здобувача щодо проведення такої експертизи. Датою надходження письмової заяви Здобувача є дата її реєстрації у службі вченого секретаря.

7.11. У разі відмови (у письмовій формі) Університету провести попередню експертизу та підготувати зазначений висновок Здобувач має право звернутися до МОН України для визначення подальшої процедури захисту дисертації.

7.12. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації видаються Здобувачеві у двох примірниках.

7.13. Після видачі Здобувачеві висновку наукового керівника/керівників (або кафедри) та висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації забороняється вносити зміни до тексту дисертації.

8. Утворення та функціонування разових спеціалізованих вчених рад

8.1. Разова СБР – спеціалізована вчена рада, яка утворюється рішенням МОН України, що оформлене відповідним наказом, з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Здобувача.

8.2. За умови виконання Здобувачем ОНП, окремі елементи якої, крім Університету, забезпечуються і науковою установою, разова СБР може утворюватися як в Університеті, так і в науковій установі, з можливим залученням до складу разової СБР вченого, який є штатним працівником іншого суб'єкта підготовки, як рецензента, з урахуванням вимог цього Положення до кваліфікації такого вченого.

8.3. Близькі особи Ректора з метою захисту дисертації звертаються до іншого ЗВО (наукової установи) для утворення разової СБР.

8.4. Разова СБР утворюється у складі голови та членів ради – двох рецензентів і двох опонентів.

8.5. У складі ради не менше трьох вчених повинні мати ступінь доктора наук (голова ради, один з рецензентів, один з опонентів).

8.6. Вчений може бути включений до складу разової СБР не раніше, ніж через п'ять років після здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук).

8.7. Голова разової СБР забезпечує дотримання вимог чинного законодавства під час функціонування ради.

8.8. Голова та члени разової СБР мають рівні права під час захисту дисертації Здобувачем, забезпечують високий рівень вимогливості під час розгляду дисертацій, проведення їх захисту та прийняття разовою СБР обґрунтованих рішень.

8.9. Якщо один із членів ради не може взяти участь у засіданні разової СБР, Університет надсилає МОН України клопотання про зміну складу ради. Проєкт клопотання подає голова разової СБР (відповідальний за атестацію PhD не пізніше, ніж на наступний робочий день після звернення із заявою члена разової СБР, який не може взяти участь у засіданні ради. МОН України протягом місяця з дати надходження клопотання приймає рішення про зміну складу ради, про що видається відповідний наказ.

8.10. Методичне забезпечення діяльності разових СБР в Університеті здійснює відповідальний за атестацію PhD.

8.11. Діяльність разових СБР контролює МОН України. Оплата праці голови та членів ради та відшкодування витрат на відрядження опонентів здійснюються відповідно до законодавства, що регулює оплату праці голови та членів екзаменаційної комісії ЗВО та відшкодування витрат на відрядження членів екзаменаційної комісії, призначених з інших міст.

8.13. Якщо підготовка Здобувача здійснювалася відповідно до угоди між Університетом та іноземним ЗВО (науковою установою), разова СБР може утворюватися на базі одного із зазначених суб'єктів підготовки. Працівник іноземного ЗВО, що був стороною зазначеної угоди, може бути рецензентом щодо дисертації Здобувача. На базі іноземного ЗВО (наукової установи) рада утворюється відповідно до законодавства іноземної держави.

8.14. Для утворення разової СБР Здобувач звертається з письмовою заявою на ім'я голови Вченої ради Університету щодо утворення ради для проведення захисту дисертації з метою присудження ступеня доктора філософії.

До заяви додаються:

- Академічна довідка про виконання відповідної ОНП.
- Висновок наукового керівника/керівників (або кафедри).
- Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
- Подання відповідального за атестацію PhD з пропозиціями щодо кандидатур голови разової СБР та опонентів.
- Довідка про перевірку дисертації на плагіат.
- Згоди передбачуваних голови та опонентів на участь у роботі разової СБР (за формою, поданою у Додатку 4-5).

Документи за десять днів до запланованої дати проведення засідання Вченої ради Університету подає відповідальний за атестацію PhD.

4.15. Для утворення разової СБР Університет подає МОН України:

- 1) клопотання про утворення разової СБР з відповідним обґрунтуванням та інформуванням про наявність належних умов для функціонування ради;
- 2) відомості про атестацію здобувача ступеня;
- 3) копії дипломів про наукові ступені, атестатів про вчене звання голови та членів ради (завірені відділами кадрів установ, у яких вони працюють штатними працівниками).

Проекти вище вказаних документів та копії дипломів і атестатів голови та членів разової СБР готує відповідальний за атестацію PhD.

МОН протягом місяця з дати надходження клопотання приймає рішення про утворення ради, про що видається відповідний наказ. Наказ про створення ради розміщується на сайті МОН України.

9. Подання документів до ради

9.1. Після опублікування на сайті МОН України наказу про створення разової спеціалізованої вченої ради університету здобувач має подати голові ради ряд документів, вичерпний перелік яких міститься у Постанові КМУ від 06.03.2019 № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»:

- 1) заяву щодо проведення його атестації;
- 2) копію першої сторінки паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця;
- 3) копію диплома магістра (спеціаліста). У разі коли документ про вищу освіту видано іноземним закладом вищої освіти, додатково подається копія документа про визнання іноземного документа про вищу освіту;
- 4) копію свідоцтва про зміну імені (у разі потреби);
- 5) витяг з наказу про зарахування до аспірантури (прикріплення до закладу вищої освіти (наукової установи), засвідчений в установленому порядку;
- 6) академічну довідку про виконання відповідної освітньо-наукової програми;
- 7) у двох примірниках висновок наукового керівника (керівників) або відповідного структурного підрозділу;
- 8) висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (висновок фахового семінару) (два примірники);
- 9) дисертацію в друкованому (три примірники) та електронному вигляді (на компакт-диску);
- 10) копії наукових публікацій, зарахованих за темою дисертації, на яких повинні бути зазначені вихідні дані відповідних видань. Копії зазначених публікацій засвідчуються секретарем вченої ради факультету, на якому виконано дисертацію (або завідувачем кафедри на якій виконано дисертацію).
- 11) Акти/довідки про участь здобувача у виконаних науково-дослідних роботах (за необхідності/наявності) (1 примірник) із номерами їх державної реєстрації, в рамках яких підготовлено дисертацію, підписані керівниками науково-дослідних робіт та керівником структурного підрозділу, де вказано до яких звітів (проміжних, заключних) та за який рік, увійшли результати дисертаційної роботи здобувача.

Оригінали довідок (актів тощо) можуть бути включені до першого примірника дисертації як додатки, а копії – до додатків у інші примірники.

12) Якщо у висновку вказано на впровадження результатів дослідження, то необхідно надати відповідну довідку/акт про впровадження/використання (1 примірник) результатів дисертаційної роботи із організації, яка впровадила/використовує результати дисертаційного дослідження. Оригінали довідок (актів тощо) можуть бути включені до першого примірника дисертації як додатки, а копії – до додатків у інші примірники.

Оригінали документів, що подаються до ради відповідно до підпунктів 2-4 цього пункту, після прийняття заяви повертаються здобувачеві. Копії зазначених документів засвідчуються нотаріально, копія паспорта – головою спецради.

У разі оформлення документів іноземця або особи без громадянства повне ім'я та прізвище наводяться в тому порядку, в якому вони записані в паспортному документі іноземця.

9.2. Голова ради приймає документи до розгляду, наносить на заяву здобувача відповідну резолюцію, проставляє дату їх прийняття та свій підпис. Копію заяви з резолюцією, підписом та датою голова ради передає (паперовий варіант чи відскановану копію) до служби вченого секретаря.

9.3. У тижневий строк після прийняття документів до розгляду у разову СБР керівник служби вченого секретаря на офіційному веб-сайті Університету в розділі, в якому міститься інформація про діяльність рад, розміщує інформацію про прийняття дисертації до розгляду та анотацію дисертації, а також надсилає до МОН України повідомлення про прийняття дисертації до розгляду (за формою, поданою у Додатку 6), яке МОН України протягом місяця, розміщує на своєму офіційному веб-сайті третього робочого дня наступного місяця.

9.4. Голова ради надає опонентам для вивчення дисертацію та наукові публікації, зараховані за її темою.

9.5. У місячний строк після прийняття документів до розгляду опоненти подають голові ради підписані ними відгуки.

9.6. У відгуку опонента визначається ступінь актуальності обраної теми, обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна, повнота викладу в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації, відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності.

9.7. У разі коли відгук не подано вчасно або він не відповідає вимогам 5.9. Положення, голова разової СБР може повернути його опонентові для доопрацювання або замінити опонента. У разі заміни опонента надсилається до МОН України вмотивоване клопотання про внесення змін до складу ради.

9.8. Після надходження до разової СБР відгуків опонентів члени ради у робочому порядку погоджують дату проведення захисту дисертації, яка призначається не пізніше ніж у тритижневий строк з дня одержання другого відгуку опонента головою разової СБР. Протягом трьох робочих днів після погодження дати проведення захисту дисертації працівник відділу докторантури та аспірантури розміщує на офіційному веб-сайті Університету інформацію про дату проведення захисту дисертації.

9.9. Керівник служби вченого секретаря не пізніше ніж за десять робочих днів до дати захисту дисертації розміщує на офіційному сайті Університету, у розділі, в якому міститься інформація про діяльність рад, дисертацію (із забезпеченням відкритих форматів текстових даних), висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та відгуки опонентів.

9.10. Зазначені матеріали зберігаються у відкритому доступі на офіційному сайті Університету протягом трьох місяців з дати набрання чинності наказу Університету про видачу Здобувачеві диплома доктора філософії.

9.11. Вимоги, передбачені п. 5.12 Положення, не поширюються на дисертації, що містять інформацію, віднесenu до державної таємниці, або інформацію для службового користування.

9.12. За бажанням Здобувача разова СБР зобов'язана проводити захист дисертації за наявності негативного відгуку одного з опонентів. Якщо негативні відгуки надійшли від двох опонентів, дисертація знімається з розгляду, а Здобувачеві повертаються всі подані ним матеріали, крім його заяви та одного примірника дисертації.

9.13. Про зняття дисертації з розгляду разова СБР повідомляє МОН України протягом трьох робочих днів.

10. Публічний захист дисертації

10.1. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової СБР. Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь голова та члени ради, а також, за бажанням, присутні на засіданні. Під час захисту відповідно до

законодавства радою забезпечується аудіофіксація (запис фонограми) та відеофіксація. Запис (звукозапис, відеозапис) такого засідання разової СБР розміщується на офіційному сайті Університету не пізніше наступного робочого дня з дати проведення засідання та зберігається на сайті не менше трьох місяців з дати набрання чинності наказом Університету про видачу Здобувачеві диплома доктора філософії.

10.2. У ході засідання разова СБР встановлює рівень набуття Здобувачем теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, що дало йому можливість одержати нові науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати проведених ним досліджень і розв'язати конкретне наукове завдання у відповідній галузі знань, та оволодіння Здобувачем методологією наукової та педагогічної діяльності.

10.3. Засідання разової СБР вважається правочинним у разі участі у ньому та голосуванні повного складу ради.

10.4. У разі потреби один з опонентів, який надав позитивний відгук, може брати участь у засіданні разової СБР з використанням засобів відеозв'язку в режимі реального часу.

10.5. Засідання разової СБР проводиться головою ради державною мовою за такою процедурою:

- голова ради інформує її членів згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради про правочинність засідання;

- голова ради інформує її членів про погоджену із Здобувачем мову, якою він буде викладати основні положення дисертації та відповідати на запитання,

та доповідає про подані Здобувачем документи, їх відповідність встановленим вимогам;

- Здобувач викладає основні положення дисертації та відповідає на запитання, подані в усній чи письмовій формі;

- Здобувач відповідає на зауваження, які містяться у відгуках опонентів та зверненнях інших осіб, що надійшли до Університету у письмовому вигляді чи електронною поштою;

- обговорюється проєкт рішення ради щодо присудження ступеня доктора філософії;

- проводиться таємне голосування щодо присудження Здобувачеві ступеня доктора філософії (у разі участі в засіданні одного з опонентів з використанням засобів відеозв'язку його голос зараховується за

результатами відкритого голосування) (формування бюлетенів для голосування за формою забезпечує відповідальний за атестацію PhD);

- голова ради оголошує результати голосування (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менш як чотири члени ради);

- голова ради оголошує рішення ради щодо присудження Здобувачеві ступеня доктора філософії з відповідної галузі знань та/або спеціальності.

10.6. Здобувач має право зняти дисертацію із захисту за письмовою заявою, поданою на засіданні ради до початку таємного голосування. У такому разі Здобувачеві повертаються документи, які він подав до ради, крім заяви та одного примірника дисертації. Якщо рада встановила порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії.

10.7. У разі прийняття радою рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії усі виявлені радою протягом розгляду дисертації та висловлені під час її захисту недоліки, порушення та зауваження, що стали підставою для прийняття такого рішення, зазначаються у рішенні ради.

Здобувачеві надається засвідчена в установленому порядку копія зазначеного рішення та повертаються подані ним документи, крім заяви, висновку наукового керівника/керівників (або кафедри), висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та одного примірника дисертації.

У такому разі разом із супровідним листом до МОН України надсилаються засвідчені в установленому порядку копії рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії та стенограми (розшифрованої фонограми) засідання ради.

Дисертація, за результатами захисту якої радою прийнято рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення (крім випадків, передбачених п. 6.3 Положення).

10.8. Дисертації, що містять інформацію, віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування, розглядаються

з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

10.9. Рада оформлює протягом 15 робочих днів рішення про присудження ступеня доктора філософії (у двох примірниках).

10.10. Усі документи, що стосуються розгляду дисертації та проведення її захисту в раді, формуються в перший примірник атестаційної справи Здобувача, який зберігається у службі вченого секретаря протягом десяти років з дати набрання чинності наказу Університету про видачу диплома доктора філософії, а рішення ради щодо присудження ступеня доктора філософії та один примірник дисертації підлягають постійному зберіганню.

10.11. Другий примірник атестаційної справи Здобувача, що надсилається до МОН України протягом місяця з дня захисту дисертації, формується з таких документів:

- 1) Супровідний лист на бланку Університету.
- 2) Копія першої сторінки паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, засвідченої в установленому порядку.
- 3) Рішення ради про присудження ступеня доктора філософії.
- 4) Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
- 5) Відгуки опонентів.
- 6) Копія диплома магістра (спеціаліста), засвідченої в установленому порядку. У разі коли документ про вищу освіту видано іноземним ЗВО, додатково подається копія документа про визнання іноземного документа про вищу освіту, засвідчена в установленому порядку.
- 7) Копія свідоцтва про зміну імені (у разі потреби), засвідченої в установленому порядку.
- 8) Копія академічної довідки про виконання Здобувачем ОНП, засвідченої в установленому порядку.
- 9) Копія документа про передачу друкованого примірника дисертації до Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського Національної академії наук та електронного примірника до Національного репозитарію академічних текстів або Державної наукової установи "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації".
- 10) Анотація дисертації державною мовою з наведенням наукових публікацій, зарахованих за темою дисертації.

11) Копія реєстраційної картки присутності членів ради, засвідченої в установленому порядку.

12) Стенограма (розшифрованої фонограми) засідання ради, підписаної головою ради та скріпленої печаткою Університету.

13) Другий примірник атестаційної справи Здобувача, оформлений з порушенням установлених вимог, МОН України до розгляду не приймає.

14) Атестаційна справа Здобувача, прийнята МОН України до розгляду, не може бути знята з розгляду Здобувачем чи відкликана радою, в якій здійснювався захист дисертації.

11. Забезпечення принципів академічної доброчесності під час атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

11.1. Якщо в дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими Здобувач має спільні наукові публікації та документи про проведення дисертаційних досліджень, Здобувач повинен відзначити такий факт у дисертації з обов'язковим зазначенням особистого внеску в такі публікації та документи.

11.2. Здобувач засвідчує власним підписом на титульній сторінці дисертації, що подані до захисту наукові досягнення є його власним напрацюванням і всі запозичені ідеї, наукові результати, цитати супроводжуються належними посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

11.3. Виявлення радою порушення академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії без права її повторного захисту.

11.4. Виявлення МОН України академічного плагіату у захищеній дисертації є підставою для позбавлення на два роки наукового керівника/керівників права участі у підготовці Здобувачів, позбавлення голови та членів ради на два роки права участі в атестації Здобувачів.

12. Видання диплома доктора філософії

12.1. Вчена рада Університету після набрання чинності наказу МОН України про затвердження рішення ради про присудження ступеня доктора філософії приймає рішення про видачу диплома доктора філософії, яке затверджується наказом Ректора та оприлюднюється на офіційному сайті Університету.

12.2. Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається Університетом після затвердження атестаційною колегією МОН України рішення разової СБР.

12.3. Здобувачеві, підготовка якого здійснювалася відповідно до угоди між вітчизняним та іноземним ЗВО (науковими установами) та якому присуджено ступінь доктора філософії, видається два дипломи доктора філософії відповідно до законодавства держав – сторін угоди.

12.4. Відшкодування витрат на виготовлення бланків диплома доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства.

12.5. У разі втрати, знищення або пошкодження диплома доктора філософії університет видає його дублікат з новим порядковим номером та інформацією відповідно до раніше виданого диплома за рахунок коштів особи, яка отримує дублікат.

Для видачі дубліката диплома до університету подаються:

- заява особи про видачу дубліката диплома доктора філософії;
- довідка органу внутрішніх справ про втрату диплома доктора філософії (у разі наявності);
- копія першої сторінки паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця;
- копія втраченого, знищеного або пошкодженого диплома доктора філософії (у разі наявності).

У разі зміни особою імені диплом на новий не обмінюється.

Визнання здобутого в іноземному закладі вищої освіти ступеня доктора філософії та проведення процедури його визнання здійснюється відповідно до законодавства.

13. Скасування рішення ради

13.1. У разі виявлення порушення радою вимог Порядку МОН України скасовує рішення ради про присудження ступеня доктора філософії.

Наказ МОН України про скасування зазначеного рішення ради на підставі рішення атестаційної колегії МОН розміщується на офіційному веб-сайті МОН.

13.2. Виявлення МОН України академічного плагіату в захищеній дисертації є підставою для позбавлення на два роки наукового керівника

права участі в підготовці здобувачів, позбавлення голови та членів ради на два роки права участі в атестації здобувачів (п. 36 Постанови).

13.3. Здобувач має право ознайомитися з узагальненим висновком МОН України після ухвалення МОН України рішення про скасування рішення ради про присудження ступеня доктора філософії.

13.4. Якщо рішення ради про присудження ступеня доктора філософії скасовано МОН України у зв'язку з порушенням радою процедури розгляду дисертації, така дисертація може бути подана здобувачем до захисту повторно.

13.5. Якщо рішення ради про присудження ступеня доктора філософії скасовано МОН України у зв'язку з порушенням вимог до дисертації та наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, така дисертація може бути подана до захисту здобувачем повторно після її доопрацювання не раніше ніж через рік з дати ухвалення рішення про скасування такого рішення ради.

13.6. Якщо рішення ради про присудження ступеня доктора філософії скасовано МОН України у зв'язку з порушенням академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, така дисертація не може повторно подаватися до захисту.

14. Розгляд апеляцій

14.1. На рішення ради про відмову в присудженні ступеня доктора філософії здобувач може подати протягом двох місяців з дня захисту дисертації апеляцію до університету або до МОН України.

14.2. Розгляд апеляції в університеті здійснюється в порядку, встановленому університетом.

14.3. У разі надходження апеляції університет, за розпорядженням ректора/проректора з наукової роботи утворює апеляційну комісію із залученням фахівців за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача. Головою апеляційної комісії призначається, як правило, керівник проектної групи з відповідної спеціальності. Апеляційна комісія готує висновок, який підписують усі члени комісії, для розгляду на Вченій раді університету.

14.4. У разі коли апеляція не містить аргументів по суті виявлених недоліків, апеляційна комісія не утворюється.

14.5. На рішення МОН України про скасування рішення ради про присудження ступеня доктора філософії здобувач може подати апеляцію до МОН України не пізніше ніж через два місяці з дня його прийняття.

14.6. У разі надходження апеляції МОН України утворює апеляційну комісію із залученням фахівців за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача. Головою апеляційної комісії призначається, як правило, член атестаційної колегії МОН України. 21

14.7. Апеляційна комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії, для розгляду атестаційною колегією МОН України. У разі коли апеляція не містить аргументів по суті виявлених недоліків, апеляційна комісія не створюється.

14.8. Рішення МОН України за результатами розгляду апеляції може бути оскаржено в судовому порядку.

14.9. У разі прийняття рішення суду щодо повторного розгляду дисертації та атестаційної справи здобувача такий розгляд здійснюється МОН України із залученням фахівців, які не брали участі в попередній експертизі дисертації.

Список використаних джерел

[1] Постанова КМУ від 06.03.2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії».

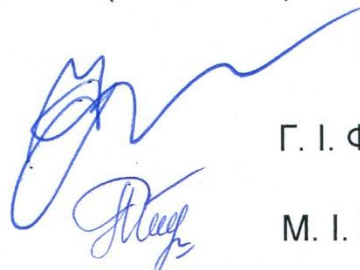
[2] Наказ МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

[3] Постанова КМУ від 30.12.2015 року №1187 «Започаткування та провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою».

[4] Постанова КМУ від 27.08.2010 р. № 796 "Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності"(зі змінами).

Проректор з наукової роботи
та міжнародного співробітництва

Керівник служби вченого секретаря

Г. І. Фальфушинська

М. І. Підодвірна

Додаток 1

Голові Вченої ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені В. Гнатюка
проф. Кравцю В. П.
аспіранта _____ року навчання
кафедри _____
(найменування кафедри та ЗВО)

Заява

Прошу дозволу на проведення попередньої експертизи дисертації
« _____ » та надання висновку про наукову новизну, (тема
дисертації) теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Висновок наукового керівника/керівників (або кафедри), академічна довідка та
довідка з бібліотеки Університету про перевірку публікацій, у яких відображені
основні наукові результати дисертації, додаються.

(дата)

(підпис)

Погоджено:

Завідувач кафедри,
на якій проходить підготовку аспірант

(вказати науковий ступінь, вчене звання)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Відповідальний за забезпечення
діяльності спеціалізованих вчених рад

(підпис) (прізвище, ініціали)

АКАДЕМІЧНА ДОВІДКА № _____
про виконання освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми
Academical certificate about the completion of the Study and Research Program

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО АСПІРАНТА (АД'ЮНКТА)/ЗДОБУВАЧА
GENERAL INFORMATION ABOUT A POSTGRADUATE

Ім'я _____

First name (s) _____

Прізвище _____

Last name (s) _____

Дата народження/Date of birth _____

Громадянство /Nationality _____ / _____

Зарахований (а) до аспірантури/ад'юнктури (прикріплений (а) до закладу вищої освіти)

повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи)

Admitted to postgraduate study (affiliated to a higher education institution) at _____

full name of institution of higher education (scientific institution)

за галуззю знань _____

шифр та назва

by Field of study _____

code and name

за спеціальністю _____

код та назва

by Program Subject Area _____

code and name

наказ/order № _____ від/dated «____» _____ 20__

Форма навчання _____

денна/вечірня, заочна, прикріплення

Mode of study _____

full-time/evening, part-time education, affiliation

Термін навчання з/Period of education from «____» _____ 20__ по/to «____» _____ 20__

Інститут/факультет _____

назва

Institute/faculty _____

name

Кафедра _____

назва

Cathedral _____

name

Освітньо-наукова (освітньо-творча) програма _____

назва

Study and Research Program _____
name

Індивідуальний номер аспіранта (ад'юнкта)/здобувача в ЄДЕБО/
Postgraduate's ID in USEDE _____

II. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА/EDUCATIONAL COMPONENT

Індивідуальний навчальний план затверджений вченою радою _____

назва факультету/інституту та (або) повне найменування закладу вищої освіти

Individual curriculum has been approved by the Academic Council _____

name of Institute/faculty and (or) full name of institution of higher education

Протокол/Protokol № _____ від/ dated «__» _____/_____ 20__

Назва дисципліни (курсу)/ Course title	Кількість кредитів ECTC/ Quantity of ECTS credits	Форма контролю/ Form of control	Рік навчання/ Year of study	Оцінка за шкалою ЗВО/ Score on the IHE
1. Обов'язкові навчальні дисципліни/Obligatory educational courses				
1.1. Дисципліни загальної підготовки/Courses of general preparation				
1.				
2.				
...				
Σ кредитів ЄКТС/of ECTS credits				
1.2. Дисципліни професійної підготовки/Courses of professional preparation				
1.				
2.				
...				
Σ кредитів ЄКТС/of ECTS credits				
2. Дисципліни за вибором аспіранта (ад'юнкта)/здобувача/Courses at the choice of postgraduate				
1.				
2.				
...				
Σ кредитів ЄКТС/of ECTS credits				
Загальна Σ кредитів ЄКТС/ Total Σ of ECTS credits				

Вид роботи/ Kind of work	Кількість годин/ Quantity of hours	Форма контролю/ Form of control	Рік навчання/ Year of study	Оцінка за шкалою ЗВО/ Score on the IHE
Педагогічна практика/Pedagogical practice				
1.				
2.				
...				

III. НАУКОВА СКЛАДОВА/SCIENTIFIC COMPONENT

Індивідуальний план наукової роботи затверджений вченою радою _____

назва факультету/інституту та (або) повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи)

Individual plan of scientific work has been approved by the Academic Council _____

name of Institute/faculty and (or) full name of institution of higher education (scientific institution)

Протокол/Protokol № _____ від/ dated « ____ » _____ / _____ 20____

Тема дисертації _____

назва

Title of dissertation _____

name

затверджена вченою радою _____

назва факультету/інституту та (або) повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи)

has been approved by the Academic Council _____

name of Institute/faculty and (or) full name of institution of higher education (scientific institution)

Протокол/Protokol № _____ від/ dated « ____ » _____ / _____ 20____

**Звітування про виконання індивідуального плану наукової роботи/
Performance report of the Individual plan of scientific work**

Рік навчання/ Year of study	Назва кафедри (відділу, лабораторії)/Name of the cathedra (department, laboratory)	Дата/Date

Кількість публікацій за темою дисертації/Number of publications on the topic of the dissertation:
всього/total _____

з них відповідають вимогам п. 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року № 167/

of them accord with the requirements of p. 11 of the Procedure for conducting an experiment on the awarding of the degree of Philosophy Doctor, approved by the Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 6, 2019, No. 167 _____

Гарант освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми/Head of the Study and Research Program:

Ім'я та прізвище, посада

First name, last name (s), position

**Керівник закладу вищої освіти
(наукової установи)/
Head of institution of higher
education (scientific institution)**

підпис/signature

ініціали та прізвище/initials and family name

мп/seal

Додаток 3

Голові Вченої ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені В. Гнатюка
проф. Кравцю В. П

(наук. ст., вч. зв., ПІБ рецензента)

(посада та місце роботи)

Я, _____, даю згоду на участь, як рецензента, у разовій спеціалізованій вченій раді для прийняття до розгляду та проведення захисту дисертації «_____» аспіранта _____, який(а) здобуває (тема дисертації) (ПІБ Здобувача) науковий ступінь доктора філософії з галузі знань _____ за спеціальністю _____ (код та найменування галузі знань) (код та найменування спеціальності)

(дата)

(підпис)

Додаток 4

Голові Вченої ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені В. Гнатюка
проф. Кравцю В. П

(наук. ст., вч. зв., ПІБ)

(посада та місце роботи)

Я, _____, даю свою згоду на виконання обов'язків
голови разової СВР для прийняття до розгляду та проведення разового захисту
дисертації «_____» аспіранта _____, який(а) здобуває
науковий ступінь доктора філософії з галузі знань
_____ за спеціальністю _____.

(дата)

(підпис)

Додаток 5

Голові Вченої ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені В. Гнатюка
проф. Кравцю В. П

(наук. ст., вч. зв., ПІБ)

(посада та місце роботи опонента)

Я, _____, даю згоду на участь, як опонента, у разовій спеціалізованій вченій раді для прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації «_____» аспіранта _____, який(а) здобуває науковий ступінь доктора філософії з галузі знань _____ за спеціальністю _____.

(дата)

(підпис)

Додаток 6

На бланку закладу вищої освіти (наукової установи)

Міністерство освіти і науки України

Департамент атестації кадрів вищої кваліфікації

Повідомлення

про прийняття дисертації до розгляду

Прізвище, ім'я та по батькові здобувача ступеня доктора філософії – _____

Посада здобувача і повна назва установи, де він працює – _____

Тема дисертації та дата її затвердження – _____

Код та назва спеціальності – _____

Шифр та назва галузі знань – _____

Шифр спеціалізованої ради – _____

Найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, адреса, номер телефону контактної особи – _____

Науковий керівник (и) – _____

прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада та основне місце роботи

Завершення виконання освітньо-наукової програми: _____

дата

Висновок наукового керівника (-ів) підготовлений: _____

дата

Фаховий семінар проведений: _____

дата, назва кафедри (відділу, лабораторії)

Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації підготовлений: _____

дата

Документи подані здобувачем до ради: _____

дата

Інформація про прийняття дисертації до розгляду та анотація дисертації розміщена на офіційному веб-сайті ЗВО (наукової установи): _____

дата

Вимоги пунктів 9-18 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії дотримано.

Захист дисертації планується: _____

дата, час, адреса, місце

Голова

спеціалізованої вченої ради _____

підпис

ініціали та прізвище